

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XIX.

НЕДЕЉА 28. ОКТОБРА 1901.

Број 40.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОПШТИНСКО УРЕЂЕЊЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА ГРАДА ГЛАЗГОА

(По Сер Демсу Белу председнику општине Глазговске и г.
Демсу Патону председнику Уједињених Музејских Удружења
Уједињене Краљевине — Велике Британије и Ирске)

Година 1896

(2)

I СТАРИ ГЛАЗГО

Обим и становништво града Глазгоа. — Његово скромно порекло у прошлости, помагачи његовог савременог развоја и основи његове савремене величине, варошке и општинске

Град Глазго, у који улазе и предграђа Партик, Бован и Кининг-Парк има од прилике пет миља у дужину (од севера на југ) и скоро толико исто у ширину (од истока на запад). Општински рејон његов обухвата неких 11.861 јутро земље, коју сече река Клајд на две половине, и залива у дужини од неких пет и по миља. При уласку у варош, корито реке је веома неправилно, — па је природно неправилна и гранична линија тога краја вароши, — али је даљи ток њен кроз варош и прав и правилан.

У оквиру општинскога рејона, — одређеног законом за град Глазго од 1891 — а по попису извршеном у истој години, — варош Глазго бројала је 656,185 душа. Али како је, и ван тако утврђеног општинскога рејона, улазило тада у варошку целину још нека три предграђа — са становништвом од 111,581 душе, — то је географски Глазго, за разлику од општинскога, бројао на дан 1. Априла 1891 добрих 767,766 душа. Ну ни то није све. Јер се одмах иза овога Глазгоа нижу разна села, па и варошице, које живе од главне вароши, и од ње се не могу да двоје. Ова околност чини, односно, пење праву цифру глазговског становништва са неодвојеном му околином на број од 820,000 душа. Најзад, вако је, од 1891 године на овамо Глазго још бројно порастао — досељавањем као и множењем — то се слободно може рећи да он данас (1896) у географску му обиму броји 900 000 душа. Да! и оволики се град и оволики се број душа данас налази на месту, за које се из доба Римљана не зна да ли је на њему било и најмање сеоце. Чак је питање да ли се може веровати оним калуђерским баснама из шестог века, који се вију око светитељског имена Светога Кентигерна, тога

бити - имајућег оца и оснивача нашега Глазгоа, и његовога владиката. Јер, тек пет стотина година доцније (1116) ако се јавља Глазго у историским записницима наше Шкотске, па и то у врло скромном виду једне потврђене епископске столице, — по сили повеље „Давида I, кнеза од Кумбрије.“, Цела је истина, да је наш Глазго у петнајестоме веку већ довољно чувен да га се сећа и римски Папа Никола V, који му за владе Јакова II — а имено у години 1450-51 — даје повељу на оснивање *Университета*, тога новог и моћног чиниоца у даљем, нарочито просветном, развоју вароши. Али све је то још било мало. Код све проповеди слова божијег, на и код све светлости универзитетске науке, наш је Глазго само таворио и животарио. Он је још једнако био крајњи угао западне цивилизације, иза којег се бескрајно простирао и тајанствени и девичасти океан! Далеко од великих центара светске трговине, какви у средњем веку беху Венеција, Бенова и Антверп — Глазго је још у петнајестом веку био једна сирота италијанка, у још сиротнијој околини, и слабо насељеној земљи. Он се, до душе, и тада налазио на обалама овог истог Клајда; али тада је њему та река долазила из дивље постојбине необузданих горштака Хајлендских, а падала у једно бездано и неиспитано море. Тек, управо, са шеснајестим веком ми и имамо неке податке и записке о његовом стању и становништву; па, како су ове последње цифре и веома поучне и занимљиве, то ћемо их ми у кратку им изводу изнети. Дакле, према сачуваним белешкама, и приближним оценама, из шеснајестог века — Глазго је имао:

- 1) У години 1560 свега 4500 душа;
- 2) Доцније, а то, у години 1610 (дакле пред персоналну унију са Енглеском) 7,644 душе;
- 3) После Уједињења двеју Краљевина 1708 г. 12,766 душа;
- 4) Пред Грађански рат 1740 г. 17,034 душа;
- 5) Пред Амерички рат 1763 г. 28,300 душе;
- 6) После рата с Америком 1780 г. 42,832 душе;
- 7) Према статистици од 1791 г. 66,578 душа.

Као што се из ових цифара даје видети, нагло растење Глазгоа почиње са годином 1740; јер се тадањи број његовог становништва (неких 17,000 душа) за 65 година удесетостручава, док у поло-

вини овога (деветнајестог) века достиже цифру од 329,000 душа. —

Од куда сад нашем Глазгоу оволики и овако брзи раст? раст у простору, у становништву, у материјалном добру и напретку, нарочито у трговини и индустрији? Ми смо на ово питање у кратко одговорили на првим листовима ове књиге; али овде можемо додати: да, после проналаска Америке, Ђенијем Христифора Колумба, али нарочито, да после државнога уједињења двеју Краљевина — које је уједињење и шкотској, а не само енглеској, трговини отворило англо-америчке колоније — као најзад и поред заслуга појединих великана на пољу науке и праксе, а који, као изналаз парне машине Џејмс Ват, као хемичар и отац техничке хемије, Јосиф Блак, и као творац подморског телеграфа, Келвин, припадају целокупном човечанству — велим поред и после свију тих великих услова и чинилаца — наш Глазго има да благодари за своју данашњу срећу и величину, али не и никаквој револуцији, него простој као и поступној еволуцији својих општинских установа. То је процес који се губи у даљини од неких осам векова — у магли и мешавини црквене са грађанском и државном влашћу, са спахијским и краљевским регулама, са средњовековним еснафским трговачко-занатлијским повластицама али који ипак сачињава за нас једну и историјску целину и поносну традицију општинску.

II НОВИ ГЛАЗГО

У непосредној близини баш онога места у пристаништу нашега Глазгоа, одакле се данас спуштају у море толике дике бродарске технике — толике лађе парне што Атлантиком плове — на том истом месту некада су дубљени из растова дебла само слаби чунови. И ти бедни чунови, то су били: све бродовље наших предака! Данашњи наш Глазго — уверени смо да нећемо погрешити ако кажемо — одскочио је у разлици од онога маленога и нејакога Глазгоа у седамнајестоме веку, колико је савремени пароброд морски одскочио од некадањег и беднога чуна старинскога на водама Клајда. Узет као једна органична целина, нови Глазго је, као и сви модерни градови света, подвиг великог и смелог техничарства, и даје нам слику уметнички склопљене, колико год и дубоко смишљене

и вешто израђене, машине — једном речју — живе слике која нема ничега заједничкога са гомилом сиротних кућерака на истоме месту у седамнајестоме веку. Претци наши из тога доба још нису имали ни калдрисане улице, ни олукe уличне, ни канале за одвођење нечистоће, ни општинске фењере. Тада је свако морао сам да се брине за светлост и у кући и пред кућом, као што је морао сам да чисти и у кући и пред кућом. Било је доиста и тада воде до воље — нарочито у онда још бистроми чистом *Молендинару*, (оближњој речици), — али се та вода: или вадилa у ковама из кућних бунара, или севукла у судовима са јавних *чесама*, или се доносила у бурадима са Молендинара. Ни налик што на данашњи *водовод* наш није имао *стари* Глазго, као што још није ни сањао о нашем данашњем гасном и електричном осветљењу, и кућа и улица, о телеграфу и телефону, и *надземном* и *подземном*, о трамвајима, железницама, купатилима, санитетским установама, музејима и галеријама лепих вештина, о јавним парковима, ботаничким баштама, и маси других згода и угодаба народног живота — а све које долазе данас и у правну надлежност и у дужности делокруг општине. Примитиван по своме бићу, стари Глазго био је примитиван и по општинску му уређењу, па су само природно били примитивни и задатци и вршење општинске му власти. Наравно, да је ширење вароши и множење становништва доносило собом и потребу веће и јаче власти општинске. Увек је била и увек ће бити и лакша и простија ствар управљати општином, на пример, од дванајест хиљада душа него ли градом од *седам стотина хиљада душа*. Али сам по себи *пораштај* вароши не мора да значи главни додатак дужностима и одговорностима каквог модерног Одбора Општинског. У нашим данима, *одборник* је много више слуга, него *што* је газда, народни; и, без и саме помисли на какав *комунизам*, он врши данас толике послове и брине толике бриге некадањег грађанина, о каквима овај у своје време ни знао није. Она чудесна машина, што се зове *модерна варош* — са свим својим деликатним механизмом, и безбројем скривених опасности, — та машина треба да ради и глатко и постојано. И здравље и чистота, и храна и угодност и уживање — чак и сама *занимања* масе — долазе данас у ред општинских задаћа; и општинско преставништво мора на све да помишља, и све *што* је човечија памет стекла, или новогa изумела, у службу општега добра да стави. Нити је баш тако лако томе новоме газди, томе *свету* угодити. У истини тај „свет“ уме и да тражи много; јер тражи од својих *неулаћених* слугу, од својих одборника, све више и рада и ревности и чуварности; а са срећом, на којој му се може завидети, *добива* све те драгоцене услуге од својих родољубивих избраника!

* * *

Упоредо са све већом влашћу, гомилале су се, од времена *општинске реформе*, и дужности одборника града Глазгоа. Делокруг се њихов само природно ширио са ширењем вароши, која је, од 1800 па до 1878, неких *шест* пута пробијала свој градски рејон, и плавила, док није најзад и прогутала, сва околна места и општине. Излишно је причати читаоцу, колико је ту било и мукe и борбе између околних оп-

штина, које су своју маленкост суревљиво браниле од велико-варошке навале, и онога централнога Глазгоа који се и гушио и давио у својој пренасељености, и у тескоби градска му положаја. Главни је да упамтимо, да је централни и парламентарни Глазго најзад успео да раскине све *рејонске* ланце, са којима га је његова сеоска околина опасивала, и да данас нема ни једне озбиљне бране: његовоме слободном расту у ширину. Као последњи исход те и такве борбе, ми имамо *Закон* о граду Глазгоу од 1891, којим су регулисани сви односи градски, па којим је, као што смо већ раније поменули, и *рејон* помакнут, тако, да простор варошки, који је донде покривао само 6111 јутара земље покрива свих *11,861*, или скоро двогубу ширину.

Истим законом од 1891 год. повећан је број варошких *квартова*, односно општинско-бирачких места, са шеснајест на двадесет и пет, као што је опет и број одборника — по *три* од кварта — скочио од четрдесет и осам на седамдесет и пет, са *шефом* *еснафа* и *главним стареоцем сиротиње*, на свих *седамдесет и седам*.....

А сад да проговоримо коју о врховноме господару града Глазгоа, у његове општине, о *бирачкоме* телу ове вароши.

Дакле, од кад је закон о општинској реформи од год. 1833 широм отворио *маси* народној капије изборне, од онда је и *начин* бирања општинскога часништва у Шкотској предмет *парламентског* законодавства. Измена је и допуна законских ту било пуно, од тога доба, нарочито од године 1868. Али је, поред општега напретка масе на пољу изборном и бирачком, са годином 1881-вом, а заслугом Глазговца и парламентарног представника града Глазгоа, Сер Чарлса Камерона, унета у *изборни закон* *општински* и једна интересна новина. Та је новина имено: признање права *неудатим женама*, да, уз посед извесних квалификација, *учествују* у *општинским* изборима. Тако, дакле, оквалификоване женске имају права да кандидују чланове за општински Одбор, да гласају за одборнике, и у опште врше сва права мушких бирача, изузев право сопствене кандидације и уласка у тело одборско. Местна уредба за Шкотску од године 1894 то је право још више проширила; јер је, али не само створила могућност, за жене извесних квалификација, да у својству бирача учествују у пословима парохјалних, среских и других местних већа, него се постарала да законски оквалификоване женске *не изгубе* то своје *право* *ни самом* *удадбом*.

Главна погодба за сваки глас у општини је та: да гласач мора бити пореска глава и плаћати извешан општински прирез. Овај се прирез разрезаје према годишњем приходу имања које дотично лице има или држи. *Бирачки списак* је према томе и извор и постанак свега општинскога живота и рада, а *Регистар процена* основни докуменат целокупној згради. Из података који се налазе у томе документу добијају се потребне појединости за састављање *бирачкога списка*, па се на њему оснивају и саме финансије општинске. *Општински проценилац* је тај, који има да спреми сваке године потребне податке и за *регистар процена* и за *бирачки списак*; па, како су то *акта* од животне вредности по општину и грађанство, то нека нам је слободно у кратко описати: како се врши та важна и тешка дужност.

Дакле, у *Регистар процена* има да уђе, и то у *табеларној* форми да уђе: 1.) опис и положај дотичнога имања; 2.) име и адреса газде; 3.) име закупца; 4.) име лица које држи имање; 5.) име лица које станује на имању; 6.) кирија на земљу, односно на плац; и 7.) годишња кирија или принос. Према *закону за процену земљишта* од године 1854, општински проценилац има да спреми, пре или до 15-ог Августа сваке године нов каталог, а до 15-ог августа исте године свако лице има да добије своју копију процене, каква је у књиге заведена. Ако ко није са истом задовољан, има права да се жали самоме *процениоцу*, који може ствар исправити до 8-ог Септембра, јер се тога дана регистар шаље општинском деловођи. Не нађе ли задовољења код процениоца, дотично лице има права да се жали општинском суду до 10-ог Септембра исте године — но с тим — да проценилац зна за такву жалбу Суду на шест дана пре саслушања. Све парнице по овој ствари морају бити расправљене у општинском суду најдаље до 30-ог Септембра, исте године. А ко није задовољан ни са расправом општинскога суда има права још да се жали окружном првостепеном суду.

Право гласа у општини имају:

1) Сопственици имања у варошком рејону, које доноси годишњег прихода најмање *десет фуната стерлинга* (двеста и педесет динара) — лица — која су била у поседу тога имања најмање годину дана *пре* 31-ог јула дотичне године, и која су живела у варошком рејону, или у кругу седам статутских миља, најмање шест месеца пред 31 јули исте године.

2) Закупци имања, па било то кућа за становање, дућана, магaza, радионица, у варошком рејону, а чија је годишња кирија најмање *десет фуната стерлинга* — односно лица — која су држала дотично имање под закуп, најмање, дванајест календарских месеца пре 31-ог јула дотичне године — односно лица — која су држала у варошком рејону друга имања сем кућа за становање, на *шест* календарских месеца раније — односно лица — која су, као задругари и становници дотичних имања у варошком рејону, и за исто календарско време, плаћали као свој део, најмање, *десет фуната стерлинга* годишње кирије.

3) Становници кућа *испод* десет фуната годишње кирије, али који су живели у варошком рејону дванајест календарских месеца пре 31-ог јула дотичне године, и који су платили на дан 20 јуна исте године, или и пре, све *сиротинске* *прирезе* који су на њих ударени — односно лица — која нису никада била ослобођена таквих *приреза* (за сиротињу), као и лица која нису примила општинску милостињу у години која је претходила 31-ом јулу исте.

4) Лица која су становала у кућама варошкога рејона по сили своје *службе*, *звана* или *занимања*, али која су држала такве куће и годину дана пре 31-ог јула исте.

5) Лица која су на годину дана пре 31-ог јула држала под кирију — сама или у чијем друштву — станове у варошком рејону који би, становни, ако би се издали без намештаја и послуге, вукли од свакога *кирајније* понаособ најмање десет фуната стерлинга годишње кирије. Где се становни узимају задружно, — више од два лица не могу се белележити као задругари једнога стана.

Да! и на овај начин — снагом т. ј. оваких „пискова“, „регистара“, „каталога“, „процена“, једном речју, бирачких „квалификација“. — *Нови Глазго* долази до масе од 123.000 правних гласача, односно, до оног господарског тела, које, преко својих и бесилатних часника, управља, општином бројно јачом но сва Шкотска у средње му веку, а приходима који надмашају све, односно, сваки буџет те краљевине, од кад се за њу у историји зна као за засебну државу.

(Наставиће се)

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

9. октобра 1901 год.

Председавао председник општине г. Милован Р. Маринковић. Присутствовали чланови суда: г. г. Владимир Лацковић и Драгутин Симић. Од одборника били г. г. Ђорђе Н. Соколовић, Благоје Милошевић, Ђока Тошић, Стојан Пајкић, Јанаћко М. Јанковић, С. М. Веселиновић, Дим. Миленковић, Тодор Мијаиловић, Милутин Степановић, Н. Спасић, Мих. Михаиловић, Милутин Ј. Вожаћ, М. Штрбић, Ђ. Димитријевић, Ђ. Митић, Петар Новаковић, Сп. Илић, В. М. Тодоровић, Васа Николић, Р. Драговић, М. Кладис, др. Јован Ђурић, др. Вој. М. Суботић, Коста др. Ризнић, Д. Тадић и Јован Илић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

(Свршетак)

XXII

По прочитању акта Ђорђа Соколовића, општинског одборника, којим извештава суд, да је приликом венчања Њихових Величанства, и спреме за тај дан био одређен од одбора за припреме за тај дан, да набавља материјал за подизање триумфалне капије пред зградом Народног Позоришта, што је и учинио. Да је извештај део исте капије приликом довршења исте пао и повредио једну жену, чије име не зна.

Да га је иста жена означила за то за крива и суду оптужила. Да га је првостепени суд за вар. Београд као невинна по том оптужењу ослободио али осудио на плаћање бранилачке награде у 40 динара и судске таксе у 10 динара.

Па како је на ово плаћање осуђен вршећи општински посао, сматра да није право да он плати горње суме, већ, да би било право да општина исте исплати, — одбор је решио:

Да се из општинске касе ва терет буџетске партије на неподвижене потребе и расходе изда г. Ђорђу Соколовићу, одборнику, педесет динара на исплату напред изложених осуда пошто је на исто плаћање осуђен без икакве кривице, а вршећи општински посао.

XXIII

По прочитању акта Управе водовода, АБр. 8794, којим предлаже, да се за случај пожара споје са новим водоводом индустријски заводи ван варошког рејона, — одбор је напавши, да је исти предлог непотпун, решио:

Да се овај предлог Управе водовода врати Управи, да га у свему детаљнише имајући у виду, поред осталог, опасност набушавања главне цеви на дотичним местима где се она налази великим притиском, и све последице, које услед тога споја могу наступити код водоводне мреже, а сем тога, ако при предлогу и даље остаје, да изложи начин и средства, којима би се вршила контрола, да се вода из тога споја не троши на друге потребе а на оскудицу воде за потребе београдског грађанства. И најзад, да се управник водовода изјасни о томе прима ли он на себе одговорност за рђаве последице које би и ако би услед овога споја наступиле.

XXIV

На предлог општинског суда, — одбор је решио:

Да се за суму од седам хиљада три стотине педесет динара купи од г. Тиће Марковића, олд. адвоката, за регулацију Страхињића бана улице, плац са зградама од слабог материјала, постојећи у тројанској улици бр. 7, у кварту дорћолском, који мери и граничи и то: с лица тројанском улицом и југо источне стране од коца 1 до коца 2 двадесет и осам метара и шесет сантиметара с леве северо-источне стране до имања Милана Капетановића од коца 2, до коца 3 деветнаест метара и седамдесет и пет сантиметара са зачеља — северо-западне стране до Милана Капетановића од коца 3 до коца 4 десет метара и педесет сантиметара и до улице Страхињића бана од коца 4 до коца 5 осамнаест метара и тридесет и пет сантиметара и с десне — југо западне стране до имања Ђорђа Ђеме од коца 5 до коца 1 седамнаест метара и тридесет сантиметара, а има свега површине плаца са зградама пет стотина тридесет и један квадратни метар и осамдесет и осам квадратни десиметара, а који је г. Марковић купио од масе пок. Ракиле Кристића, бив. олд., на јавној лицитацији коју је одржао старалац исте масе на дан 25. септембра тек. године с тим да општина плати преносну таксу.

Издатак на исплату ове куповине и преносне таксе да се учине из партије бр. 1 расхода буџета регулационог фонда.

XXV

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда; извештај одборског повереништва за оцену штете нанесене имању г. Уроша Благојевића нивелисањем Војводе Миленка улице; саопштење решења грађевинског одбора од 20 септ. т. г. Гр.О. Бр. 825, донесено на изјаву г. Ђорђа Соколовића, члана комисије, за преглед новоподигнутих зграда; избор татора савиначке цркве; молба Илије Ђирића, пукovníка у пензији, због накнаде; молба др. Демостена Николајевића због регулације; понуда Самуила Стевановића своје збирке оружја на откуп; молба грађана палилулског краја, да се уведу још једно место кметовског помоћника за палилулски крај за извештење потрица; молба Марије Миленковић, сопственице дечијег забавишта и Марије Демурбабице, за новчану помоћ; молба Миљивоја Н. Јовановића, општ. подијажњера, да се избере за општ. инжињера; молба управитељице завода за васпитање и женски рад за помоћ у дрвима; молба Јарослава Безухе, ливца, да му се изда под закуп извесно општинско земљиште; предлог грађевинског одељења за регулацију Личанске улице; молба Јуле Пешићке удове, да јој општина прода на откуп један од својих плацева; тражење Милана Миловановића, б. дуванције, накнаде у земљишту; саопштење извешта грађевинског одељења по предмету просецања нове улице између Таковске и Скопљанске улице; предлог грађевинског одељења, да се г. Милану С. Милосављевићу, општ. инжињеру, изда награда за вршење дужности управника водовода поред редовне му дужности; молба Вула Б. Бојовића, бакалина, да му се смањи закупна цена за општинску кућу у Таковској улици; саопштење решења трговачког и касационог суда по предмету преноса права експлоатације осветљења од друштва за осветљење на друштво за трамвај;

извеште грађ. одељења да је поступило по решењу одбора од 23-III-1901, АБр. 2428, по предлогу регулације Моравске и једног дела Босанске улице; и предлог суда за расходовање извесне суме коју је наплатио и упропастио б. општ. извршитељ Петар Јевремовић од Симе Лазаревића на име кријумчарске казне, одбор је решио:

Да се стави на дневни ред за идућу седницу.

РЕДОВНИ САСТАНАК

12. октобра 1901 г.

Председавао председник општине г. Милован Р. Маринковић. Присутствовали чланови суда г. г. Владимир Лацковић и Драгутин Симић. Од одборника били: г. г. Благоје Милошевић, Љуба Дојчиновић, Ђ. Н. Соколовић, Јанаћко М. Јанковић, А. Н. Крстарић, Младен Николић, Р. Драговић, Стојан Пајкић, Димитријевић, Тодор Михаиловић, Н. Спасић, М. Кладис, Ђ. Митић, Васа Николић, Јован Петровић, Јован Илић, Петар Новаковић, К. Н. Лазаревић, С. М. Веселиновић, Милутин Степановић, др. Јов. Ђурић, Дим. Миленковић, М. Штрбић, Д. Тадић, Д. М. Ђорђевић, др. Воја Суботић, млађи и М. Савчић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане деветог октобра тек. године и примљен без измена.

II

По прочитању акта одељака управе града Београда, АБр. 9424, 9426, 9439, 9455 и иследног судије првост. суда за варош Београд, АБр. 9454 и 9524, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су му непознати: Никола Јевтовић, олд. посредник, Стеван Васић, олд. надничар, Марија Врбова, служавка; да су добродо владања и доброг имовног стања, Коста Дада, олд. трговац, Јеротије Марковић, олд. кафеџија и Јелена уд. поц Здравка Јовичића, и да је доброг владања и сиротног имовног стања, Јовица Миленковић олд. зидарски раденик.

III

Председник износи одбору на мишљење молбу Јована Тотовића, бив. олд. богослова, којом тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе Ст.Бр. 2248, — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцу може дати тражено уверење о породичном односу.

IV

Одборник г. Јанаћко М. Јанковић пита председништво: Је ли му познато, да су се пре неколико дана сударила двоја трамвајска кола на пружи Калимегдан—Сава, услед искварених бремза, и да је услед тога судара и једно лице повређено. Ако му је познато, онда мисли ли председништво, да одреди комисију, да прегледа трамвајска кола и нареди друштву, да из саобраћаја исклучи неисправна кола и тиме обезбеди живот публике, која се трамвајима вози или ће се друштву оставити и даље на вољу да саобраћа са колима по све неисправним и по живот публике која се вози опасним.

Председник је одговорио, да му је предње познато по чувењу, а да на лицу места тада није био. Да је друштво по чл. 27. детаљних услова одељка под Б. уговора и одредбама кривичног законика одговорно за сваки несрећан случај, проузрокован у време вожње непажњом особља друштвеног или због трамвајске конструкције. И да ће надлежна власт према друштву за овај случај употребити законе мере

као и до сада. Али како г. Јанковић доводи овај случај у везу са осталим питањима која се односе на трамваје и електрично осветљење то изјављује да ће сва та питања редом бити изнесена пред општ. одбор, чим се по истима претходно буде урадило шта је потребно, а на чему се живо ради, као што је већ једно од тих питања и изнесено пред одбор, а имено у тач. 20. дневног реда.

По саслушању тога одборник г. Јанковић и одбор задовољили су се овим одговором председника општине.

V

Одборник г. Милутина Степановић наводи, да је питање, које је г. Јанковић покренуо важно. То није први случај којим се утврђује неуредност трамвајског друштва и да Бог не чува Србију до сада би нека трамвајска кола не само искочила из шина или се сударила него би чак и у Саву одјурила према ономе како се друштво слабо стара о сигурности трамвајског саобраћаја. Друштво ваља нагнати да возња трамвајима буде сигурна. Није задовољан са одговором председника на питање одборника г. Јанковића и ако је уверен, да председник настојава, да се питања о трамвајима и електричном осветљењу што пре доведу у ред. Председник треба да има на своме столу забелешку, да је на реду, да се та питања имају расправити првенствено. Одборницима се сваког дана подносе жалбе на ова друштва, а уверен је, да и председник свакодневно исте добија. С тога треба живо настати и једном та питања како ваља расправити. Ако је председник заузет другим не мање важним пословима, онда би требао да стави коме од кметова у дужност да исти најживље настане, да се питања о трамвају и електричном осветљењу што пре и како треба расправе.

Председник је изјавио, да општ. суд живо ради на тим предметима и да ће се исти изнети у скоро пред одбор.

Моли да се оставе та питања за коју од идућих седница, јер се рад по истима доводи крају, па ће се иста изнети пред одбор.

По саслушању тога одборник г. Степановић и одбор задовољили су се овим одговором председника општине.

VI

Одборник г. Манојло Клидис протестује што друштва за трамвај и осветљење радovima на истим установама кваре калдрме и тротоаре и по свршеном послу не доводе их у ред.

Председник је одговорио да је општ. суд предузео кораке, да друштва за све ове радове траже од суда одобрење, па ће водити рачуна, да друштва по свршетку ових својих радова, доведу калдрму и тротоар у ред.

По саслушању тога одборник г. Клидис и одбор задовољили су се овом изјавом председника општине.

VII

Председник извештава одбор да је на дневном реду продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда. Да је трговачко удружење учинило општ. суду једну представку која се на исти предмет односи и да је та представка упућена Управи општ. трошарине, да по истој прибави извесне потребне податке и спроведе их општ. суду ради проучења те представке.

С тога предлаже одбору да претрес пројекта уредбе о трошарини града Београда одложи, док општ. суд не добије означене податке и поменути представку трговачког удружења не проучи.

По саслушању тога а после говора одборника г. Милутина Степановића, одбор је решио:

Да се усвоји овај предлог председника општине.

VIII

Председник извештава одбор, да је на дан 11. ов. месеца Урава Фондова путем јавне лицитације продавала имање Петра Петровића, овд. бравара, које се састоји из плаца постојећег у Београду на два ћошка на улицама: „Југовићевој, Љубичиној и Симиној,“ а који граничи и мери и то: са југо-западне стране лице Југовићевој улици мери ширине 35,80 м., са југо-источне стране лице — Љубичиној улици мери дужине 53,95 м., са северо-источне стране лице Симиној улици мери ширине 35,95 и са северо-западне стране до плаца српске државе, на коме је жандармеријска касарна мери дужине 53,80 м. и једне двоспратне зграде са два лица на Југовићевој и Љубичиној улици озидане од тврдог материјала, а која има око 20 одељења. Цео плац са зградом има површине 1932,46 кв. м.

Да су му г.г. чланови суда скренули пажњу на ту продају с тим, да би општина требала исто имање да лицитира и купи за смештај својих одељења и других установа за које општина даје зграде, док се не подигне општински дом. Да је после тога позвао одмах на договор тога дана по подне господу одборнике у близини општ. суда и пошто је саслушао њихово мишљење по тој ствари а после дужег обавештења нашао је, да је по општину корисно, да се означено имање купи, тим пре што на истом постоји велико потраживање Управе Фондова, која ће општину примити за дужника, а куповна цена односно тај дуг ануираће се готово киријама које ће општина престати да плаћа смештањем својих одељења у ову зграду. Пошто је дошао до таквог закључка а у споразуму са члановима суда и кметовима, послао је општ. заступника са кауцијом на исту лицитацију да означено имање за општину лицитира и купи и овај је лицитирао и исто имање купио за рачун општине за две стотине хиљада динара у злату.

Извештавајући о томе одбор моли га да га на првом месту извини, што у тако кратком времену није могао за ову куповину извести одбор и добити његово одобрење. Даље моли одбор да свестрано оцени овај поступак суда и ако нађе, да је исти користан по општину одобри га.

По саслушању тога а после говора одборника г.г. Раденка Драговића који је противан овој куповини, г.г. Димитрија Ђорђевића и Николе Спасића који су за ову куповину, г. Милутина Степановића који у начелу нема ништа противу ове куповине ако би по општину била корисна али пошто не зна колики је приход иста зграда до сада доносила и колико би општина мање издавала на кирије кад у ову зграду смести своје одељења, то не може ни да цени је ли ова куповина корисна по општину или не, и тражи да председник изнесе те податке и г. Јована Илкића, који је у опште противан томе, да општина, која је позвана да се стара о улепшању вароши купује старе зграде, али како се у купљењу зграду могу сместити општинска одељења одобрава ову куповину и најзад после обавештења које је председник дао на говор одборника г. Милутина Степановића, — одбор је решио:

Одобрава се куповина напред описаног имања Петра Петровића, овд. бравара, које је општински суд купио за суму од две стотине хиљада динара у злату за општинску потребу преко општинског заступника на лицитацији коју је обавила

Управа Фондова на дан једанаестог октобра тек. године за продају истог имања.

Овлашћује се општински суд, да кад ова продаја постане извршном регулише исплату куповне цене истог имања тако да Управе Фондова и приватни повериоци чија се потраживања налазе интабулисана на купљеном имању, до излицитиране цене приме општину за дужника.

IX

По прочитању решења грађевинског одбора за град Београд од 20 септембра тек године Гр. Обр. 823 донесеног на изјаву г. Ђорђа Соколовића, члана комисије за преглед новоподигнутих зграда у току подизања истих, — одбор је решио:

Да се г. Ђорђу Соколовићу, члану комисије за преглед новоподигнутих зграда у току подизања истих, на терет буџетске партије на предвиђене потребе и расходе издаје на име дневнице по десет динара за сваки дан кад на позив општ. суда овај посао врши.

Ова дневница издаће му се и за оне дане до сада у које је овај посао на позив суда вршио после 13. августа текуће године кога је дана решењем суда од истог дана ГБр. 2245 за члана поменуте комисије одређен.

X

По прочитању акта духовног суда епархије београдске, АБр. 8218 и 8681, којима са разлога у истима изнесених тражи, да општински суд са одбором одмах разреши од дужности до садаше тудоре Св.-Савске цркве и на њихово место избере за тудоре исте цркве лица предложена од свештеника исте цркве, — одбор је решио:

Да се решавање по овоме предмету одложи док комесар Главне Контроле, који је одређен за састав и преглед рачуна ове цркве којима рукују досадањи тудори, поверени му посао не сврши, како би се видело има ли се довољно узрока за смењивање досадањих тудора исте цркве, пошто им рок службовања још није истекао.

XI

По прочитању молби Марије Делур, изнемогле дугогодишње варошке бабице и Марије Миланковић, дугогодишње учитељице дечијег забавишта, АБр. 6851 и 8979, — одбор је решио:

Да се молитељицама издаје из општинске касе на терет буџетске партије за издржавање варошке сиротиње на име издржавања по тридесет динара месечно почев од првог октобра текуће године.

XII

По прочитању акта грађевинског одељења, АБр. 8945, којим спроводи суду молбу Миливоја А. Јовановића, општ. подинжињера, којом моли да се утврди за општинског инжињера, пошто је положио инжињерски испит, — одбор је решио:

Да се Миливој А. Јовановић, општински подинжињер, утврди за општинског инжињера, са платом коју је до сада имао а која ће му се даље издавати из исте буџетске партије из које ју је до сада примао, пошто је инжињерски испит положио, а ако г. министар грађевина у смислу тач. 10. чл. 66. зак. о устројству општина и општ. власти одобри ово утврђење г. Јовановића за општинског инжињера.

XIII

По прочитању молбе Милеве К. Јорговићке, управитељице завода за васпитање и женски рад, АБр. 8953, којом са разлога у истој изнесених, моли, да се њеном заводу изда помоћ у дрвима за наступајућу зиму, одбор је решио:

Да се ова молба као неумесна одбаци.

XIV

По прочитању молбе Јарослава Безухе, овд. ливца, АБр. 9192, којом моли општину, да му изда под закуп своје земљиште где је сада општ. камени мајдан испод болнице за душевне болести за подизање ливнице гвожђа и метала а по годишњу закупну цену од шесет динара, — одбор је решио:

Да се ова молба као неумесна одбаци.

XV

По прочитању молбе Милана Миловановића, бив. дуванице, АБр. 8895, којом са разлога у истој изнесених тражи, да му општина да накнаду у своје земљишту за кућу и плац, који су његовом оцу Миловану Ђорђевићу одузети за општу потребу у 1834 години; као и по прочитању мишљења општинског заступника по истом предмету, АБр. 8980, — одбор је решио:

Да се ова молба као неоснована одбаци.

XVI

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 9418, којим спроводи суду предрачунае за нивелисање и калдрмисање Варош-капије — раскрснице Поп Лукине улице са улицама: Косанчићевим венцем, Златарском, Богојављенском, Иван Беговом, Топличиним венцем и Космајском улицом, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да може у овој и идућој години на терет вишка трешаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија утрошити суму од двадесет и пет хиљада осам стотина педесет динара и девет пара дин. за нивелисање и калдрмисање Варош капије — раскрснице Поп Лукине улице са Косанчићевим венцем, Златарском, Богојављенском, Иван Беговом, Топличиним венцем и Космајском улицом као извесног дела истих улица.

XVII

По прочитању молбе Вула Бојовића, бакалина, АБр. 8923, којом моли, да му се смањи закупна цена од 1571,50 динара на 1200 динара годишње за општинску кућу у Таковској улици коју под закуп држи, с тога што се извесна одељења исте не могу употребљавати због влаге; као и по прочитању извешћа економног одељења по истом предмету, АБр. 9036, — одбор је решио:

Да се решавање по овом предмету за сада одложи и да нареди грађевинском одељењу, да на лицу места извиди постоји ли доиста влага у овој општ. кући и може ли се иста, ако постоји и на који начин одклонити и шта би то општину коштало, па кад то буде учињено да се овај предмет понова врати одбору на решење.

XVIII

По прочитању решења првостепеног београдског трговачког суда од 12. маја тек. године Бр. 8193, које гласи:

1. Да се општина вароши Београда као слабија страна у питању преноса уговора између општине београдске и безименог друштва

за електрично осветљење на безимено друштво трамваји града Београда упутити на редован спор и истим докаже: да безимно друштво за осветљење Београда нема право, да пренесе уговор између општине и истог друштва о електричном осветљењу на безимено друштво трамваји града Београда. Парницу да поведе код надлежног суда у року од педесет дана по пријему овога решења а по поведеној парници да поднесе суду доказ, иначе ће суд по истеку тога рока, без обзира на њено неодобрење потврде овог преноса сходно члану 61. уговора исти потврдити; као и по прочитању решења касационог суда од 27. септембра тек. године Бр. 7255, којим по жалби општине београдске одобрава напред поменуто решење првостепеног београд. тргов. суда, као и по прочитању извешћа општинског заступника по истом предмету, АБр. 9319, — одбор је решио:

Примају се к знању ова решења првостепеног београдског трговачког суда и касационог суда.

Да општина ову парницу на коју се истим решењима упућује не подиже пошто према мишљењу општинског заступника на акту АБр. 4825/901 није сигурна да ју може добити.

XIX

По прочитању извешћа грађевинског одељења, АБр. 9119, — одбор је решио:

1. Да се у цели регулације каменичке улице процени како оно земљиште и зграда Браће Поповића, које им се за регулисање исте улице има одузети тако и оно општинско земљиште, које лежи пред тим њиховим имањем са стране моравске улице;

2. Да се у цели регулисања босанске улице пред имањем Ристе Параноса имању истог кад зграду буде подизао дода без накнаде двадесет и седам квадратних метара и педесет квадратних десиметара општинског земљишта, пошто на то има права по тач. чл. 30. грађевинског закона;

3. Да се у цели регулисања босанске улице пред имањем масе И. Параноса процени како оно земљиште исте масе које се у тој цели има од исте одузети, тако и оно општинско земљиште, које се томе масеном имању у истој цели има додати.

4. Да се у цели регулисања босанске улице пред имањем Алексе Новаковића, адвоката, процени онај део земљишта и зграда истог имања који се у тој цели има одузети.

5. Да се четири општинска празна плаца, који леже пред имањима Ристе Параноса, И. Параноса и Алексе Новаковића са стране моравске улице изложе продаји путем јавне лицитације.

XX

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то извештај одборског повереништва за оцену штете нанесене имању Уроша Благојевића, учитеља у пензији нивелисањем улице Војводе Милена; молба Илије Ђирића, пуковника у пензији, због накнаде; молба Др. Демостена Николајевића, због регулације у вези са молбом Ђорђа Р. Одавића, трговца по истом предмету; понуда Самуила Стевановића своје збирке оружја на откуп; молба грађана палилулског краја, да се уведе још једно место кметовског помоћника за палилулски крај за извиђање потраца; предлог грађев. одељења за регулисање личанске улице; саопштење

извешћа грађев. одељења по предмету просецања нове улице између улице таковске и скопљанске; предлог грађев. одељења да се Милану С. Милосављевићу, општ. инжењеру изда награда за вршење дужности управника управе водовода поред редовне му дужности; предлог суда за расходовање извесне суме коју је наплатио и упропастио бив. општински извршитељ П. Јевремовић од Симе Јлазаровића на име криумчарске казне; молба Јована Ђорђевића због закупа плаца регулационог фонда и предлог суда за одобрење накналног кредита на потребе административне, рачунске техничке, књиговезачке, и претплату новина, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

РЕДОВНИ САСТАНАК

16. октобра 1901 г.

Председаво председник општине г. Милован Р. Маринковић. Присуствовали чланови суда г. Владимир Лацковић и Драгутин Симић. Од одборника били: г. г. Б. Соколовић, Дамњан Стојковић, Благоје Милошевић, Богоје Јовановић, Коста Др. Ризнић, Тодор Млајиловић, Јанаћко М. Јанковић, А. Н. Крмановић, Н. Спасић, Мих. Михайловић, Милутин Ј. Божић, Ђ. Димитријевић, Петар Новаковић, Атанасије Петровић, Спасо Илић, М. Кљидис, Ђ. Митаћ, Васа Николић и Др. Војислав Суботић, млађи.

Деловођ, Мих. М. Марјановић

I

Прочитан је записник одлука седнице држане дванаестог октобра тек. године и примљен без измена.

II

По прочитању акта Управе града Београда АБр. 9556 којим тражи уверење о владању и имовном стању Цветка Савчића, овд. трговца, — одбор је изјавио:

Да је Цветко Савчић, овд. трговац, доброг владања и средњег имовног стања.

III

Председник износи одбору на мишљење молбу Љубице Павловић. удове, којом тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе Ст.Бр. 2092, — одбор је изјавио мишљење:

Да се молитељки може дати тражено уверење о породичном односу.

IV

Одборник г. Раденко Драговић, наводи, да је пре неколико година на аустриској страни близу жељезничког моста неко поставио једну лађу, чиме је одбијена вода на нашу страну и нашој обали нанесена грдна штета. Сад пак види, да опет неки људи спуштају у Саву натоме месту неке предмете, услед чега ће се вода још више одбити на нашу страну тако да ће и трећи стуб поменутог моста рачунаћи од аустриске стране ускоро остати на суву.

Пита председништво је ли му то познато и мисли ли председништво шта по тој ствари предузимати.

Председник је одговорио, да му је то непознато, али да ће о томе известити надлежне како би предузели шта је потребно. По саслушању тога, одборник г. Драговић и одбор задовољили су се овим одговором председника општине.

V

Одборник г. Ђока Димитријевић наводи, да је димничар у кварту дорћолском својим неупутним поступцима у обављању димничарског посла превршио сваку меру. После сваког чишћења димњака затвара их разним предметима, тако да би га после тога дотични сопственик

зграде морао звати да димњак пали пошто се димничару то наравно боље рентира, јер му се за паљење димњака мора платити много више него ли за чишћење.

Многи грађани жалили су се на овакву радњу овога димничара кварту дорћолском, али их је исти квартал упутио на општину, јер вели у закону није предвиђено, да полиц. власт може димничара за овакву радњу казнити, а међу тим је општина истог тамо поставила те је она у праву да га за то казни па и смени.

Моли председништво да предузме потребне мере да се оваквој радњи овога димничара ставне на пут и грађани тога кварта ослободе овога глобљења од стране димничара.

Председник је одговорио, да се до сада општинском суду противу поменутог димничара нико није жалио; да је општински суд увек готов да на жалбу сваког грађанина поступи са дотичним димничаром по постојећим правилима. Моли господина одборника, да грађане, којима овај димничар на тај начин наноси штету, упути општинском суду на жалбу а општински ће суд одмах по тим жалбама предузимати против истог димничара строге мере, које му по постојећим правилима на расположењу стоје, те да такву радњу димничара одмах сузбије.

По саслушању тога, одборник г. Димитријевић и одбор задовољили су се овим одговором председника општине.

VI

Одборник г. Коста Д-р Ризнић, наводи, да му се рибари на Краљевом тргу свакодневно жале што им општински суд нити поставља чесму на тргу у близини њихових валова, нити њихову молбу зато износи одбору на решење.

Пита првдседништво како стоји та ствар.

Председник је одговорио, да доиста постоји молба рибара за означену чесму, али да та молба не подлежи разматрању општ. одбора, са чега се и неће износити пред одбор, већ да подлежи разматрању општинског суда, који има да оцени оправданост исте и учини по истој шта је потребно и сходно закону. Међутим на поменутом тргу постоји већ једна јавна чесма којом се рибари и остали који на пијаци раде служе.

По саслушању тога одборник г. Ризнић и одбор задовољили су се овим одговором председника општине.

VII

Одборник г. Коста Д-р Ризнић пита председништво: води ли ко од стране општинског суда рачуна о Краљевом тргу, јер исти сад изгледа као станиште цигана чергаша услед оних колеба и шатра, које су на истом тргу у кратко време постављене.

Председник је одговорио, да су предузете мере за одржање чистоће и реда на поменутом тргу и да се та ствар већ од 4. септембра ове године налази пред државном влашћу. Нада се да ће се иста ускоро решити повољно.

По саслушању тога одборник г. Ризнић и одбор задовољили су се овим одговором председника општине.

VIII

Одборник г. Михаило Михаиловић наводи да је раније решено да пиљари имају на тргу тезгере, на којима ће држати своје еспапе, док међу тим види да они онако по досадањем начину држе животне намирнице на калдрми где се лако могу загадити.

Сем тога наводи да су пиљарице раније биле у реду, а да су се сада збиле на једном месту, тако да је публици онемогућен пролаз.

Тражи прво да се види за што се те тезге не употребљавају а друго да се пиљарице уреде.

Председник је одговорио, да ће извидети ту ствар и учинити шта је потребно.

По саслушању тога одборник г. Михаиловић и одбор задовољили су се овим одговором председника општине.

IX

Одборник г. Милушин Божић наводи, да је доста одавно решено, па и потребан кредит одобрен, да се тротоар на Теразијама код трамвајске чекаонице прошири. Сем тога, да је г. министар грађевина давно одлучио, да се у интересу саобраћаја који је на томе месту веома жив, та трамвајска чекаоница премести, па је чак општинском суду био и рок за то остављен па ипак по тој ствари ни до данас није ништа урађено, већ се публика и данас нарочито кад је рђаво време гуши на томе месту тако да ће очи кишобранима да повади.

Да би се то отклонило, тражи да се како тротоар на томе месту прошири, тако и да се поменута чекаоница премести што скорије.

Председник је одговорио, да односно проширења тротоара на поменутом месту, не дели то мишљење, да исти треба проширивати једно с тога, што на томе месту има четири тротоара па публика може комотно да прође другам којим тротоаром а не мора да се гура оним пред чекаоницом, а друго и с тога, што би се проширењем тротоара сузила баштица на истом месту. Сем тога ускоро ће се коњска вуча на свима трамвајским пругама заменити електричном и онда ће се тек моћи ценити је ли потребно проширење тротоара на означеном месту.

Што се тиче премештања поменуте трамвајске чекаонице друштво није вољно да учини то о свом трошку с тога што је њему за ту чекаоницу одредила место општина и кад општина тражи измештај исте онда је дужна и трошак за то да сноси.

Најзад и потреба премештања исте чекаонице може се оценити тек пошто се коњска вуча замени електричном; с тога моли да се са решењем тога питања причека док се поменуто не изврши. И сам директор друштва у приватном разговору изјавио је да ће друштво исту чекаоницу премести ако по извршеној замени коњске вуче са електричном то буде потребно.

Одборник г. Божић остаје и даље при томе да поменути чекаоницу ваља преместити а тротоар проширити па ма и општина трошак око премештања исте чекаонице поднела, јер то неће стати око 300 динара.

По саслушању тога одбор је примивши к знању ове изјаве одборника г. Божића и председника решио:

Да се пређе на дневни ред.

X

Председник извештава одбор, да је општински суд решењем својим од 15. ов. м. АБр. 9572, да цена хлеба за другу половину месеца октобра тек. год. т.ј. од 16 истог месеца искључно буде двадесет и четири паре динарске по килограму, а хлеб да се продаје по двадесет и пет пара дин. у тежини од 1042 грама.

По саслушању тога и по прочитњу поменутог решења суда, одбор је решио:

Да се коефицијенат који је до сада био десет, а који се додаје средњој цени пшенице при одређивању цене хлеба смањи на девет и да се према овако смањеном коефицијенту одреди цена хлеба за другу половину месеца октобра тек. године рачунаћи од 18. истог месеца искључно.

Да општински суд издејствује од Управе града Београда одобрење о томе да се хлеб може продавати у будуће на варошким пијацама као и остале животне намирнице а сем тога да ступи са Управом града у споразум, да иста одобри да се допусти слободно мешање и продаја хлеба, па о добивеном резултату да се извести одбор, а док се то не сврши да се цена хлеба одређује на досадањи начин са коефицијентом девет.

XI

Председник извештава одбор, да је Управа општинске трошарине прибавила нужне податке по представци трговачког удружења односно наплате трошарине за општину београдску и извршила потребне прорачуне.

С тога моли одбор, да из своје средине избере ужи одбор, који ће са председништвом проучити поменути представку трговачког удружења.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да ову представку трговачког удружења са председништвом проучи ужи одбор, у који да уђу одборници: г.г. Коста Д-р Ризнић, Тодор Мијаиловић, Стеван Веселиновић, Никола Спасић и Ђока Димитријевић.

Рад овог ужег одбора биће пуноважан кад седници истог присуствују сем председништва три члана одбора.

XII

По прочитању акта грађевинског одељења, АБр. 8990, а на предлог одборника г. Милутина Божића, одбор је решио:

Да се Милану С. Милосављевићу, општинском инжењеру, који је поред редовне дужности вршио и дужност управника општинског водовода за време од 20. маја па до првог септембра тек. године изда за то на име хонорара пет стотина динара на терет буџетске партије на плату управника водовода.

XIII

На предлог општинског суда, АБр. 9374, — одбор је решио:

Одобрава се за ову годину накнадни кредит у пет стотина динара на буџетску партију бр. 79 расхода „на потребе административне, рачунске, техничке, књиго-везачке и претплату новина“, пошто буџетом одобрени кредит и раније одобрени кредит за ову годину на ову циљ за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XIV

Попрочитању молбе Јована К. Ђорђевића, овд. бакалина, АБр. 9332 и извешћа економног одељења по истом предмету, АБр. 9376, — одбор је решио:

Да се општински плац регулационог фонда у Господар Јевремовој, — пређе Ивковој — улици изда под закуп досадањем закупцу истог Јовану К. Ђорђевићу, овд. бакалину, по досадању закупну цену од шесет динара годишње и под досадањим погодбама, а за време од првог новембра ове године па док општински суд не нађе за потребно, да му закуп истог плаца одкаже.

XV

По прочитању извешћа грађевинског одељења, АБр. 8489, по молби Илије Ђирића, пуковника у пензији, којом тражи да му општина изда накнаду у земљишту зато што му је погрешно издата тапија од стране општинског суда и за то што је приликом регулисања свога имања уступио за улицу Браће Недића и Кумановску од свога земљишта 198,58 кв. м. као и по прочитању ранијих акта овога предмета одбор је решио:

Да се овај предмет упути општинском заступнику, да га размотри и изјави своје мишљење о томе: је ли ово тражење молиоца и у колико на закону основано, па по том да се исти предмет врати одбору на коначно решење.

XVI

По прочитању извешћа грађевинског одељења, АБр. 8868, по молби Др. Демостена Николајевића, физикуса Управе града Београда, АБр. 7114 од ове године, којом моли, да се изврши пројектована регулација на његовом имању постојећем у Душановој улици спрам мале пиваре; као и по прочитању молбе Ђорђа Р. Одавића, овд. трговца, АБр. 9428, којом изјављује да ће ако се на имању Др. Демостена Николајевића, физикуса Управе града Београда, постојећем у Душановој улици спрам мале пиваре изврши регулација у току ове године уступити општини без икакве накнаде од свога имања које се граничи овим имањем Николајевића, простор, који би новопросечена улица од тог његовог имања заузела, — одбор је решио:

Да се усвоји како молба Др. Демостена Николајевића под АБр. 7114 од ове године тако и ова молба Ђорђа Р. Одавића и да се земљиште Др. Николајевића које му се за рад извршења ове регулације има одузети процени сходно грађевинском закону за вар. Београд, имајући у виду то, што имање истог овом регулацијом добија још једно лице услед просечања нове улице, па процена истом саопшти и даље надлежно поступити.

XVII

Председник извештава одбор, да је Петар Јевремовић, бив. општински извршитељ, у години 1894 наплатио од Симе Лазаревића, овд. бакалина, шест стотина деведесет динара и осамдесет пара динарски, на које је плаћање Лазаревић био осуђен за унесени гас у трошарински рејон на кријумчарски начин, па наплаћени новац не предао општинској каси већ утајао.

Да је Јевремовић по том за ову и остале злоупотребе почињене у општинској служби оптужен и осуђен. Да је досуђену му казну издржао, али да се пресуда којом је осуђен није имала од куда извршити по грађанској части.

С тога предлаже да се ово потраживање општинско од Јевремовића огласи за пропало и по књигама расходује.

По саслушању тога и по прочитању односних акта АБр. 8893, — одбор је решио:

Да се сума у шест стотина деведесет динара и осамдесет пара дин. колико је Петар Јевремовић, бив. ово општински извршитељ, наплатио од Симе Лазаревића, овд. бакалина, на име кријумчарске казне, па упропастио, огласи за пропало општинско потраживање и као такво расходује, пошто се од Јевремовића нема од куда наплатити.

XVIII

Председник износи одбору на решење понуду Самуила Стевановића, АБр. 8704, којом нуди општини на откуп своју збирку старинског оружја, слика и бронзе. Пошто је прочитана ова понуда и ранија акта истог предмета, одборник г. Тоша Михаиловић, неће да цени вредност ове збирке, јер је она утврђена од стручњака. Питање је, да ли општина може имати задатак да прикупља старине или је то дужност државе. Налази да је то ствар државе и да се тај посао има вршити по извесном програму. Није у начелу, да општина откупи ову збирку, јер ће јој се непреставце подносити такве понуде, а општина с обзиром на остале њене потребе не располаже и средствима на овакве цељи.

Одборник г. Никола Спасић слаже се са предговорником.

Одборник г. Васа Николић неће да се упушта у расправу тога питања чија је дужност, да прикупља овакве старине, али као Србија не може да допусти, да те ствари оду на страну, јер не може ни по коју цену да допусти да пушка Главашева која је пре толико година прва пукла на српске душмане, оде у руке странаца. Гласаће за откуп.

Одборник г. Јанаћ Јанковић за откуп је али се боји да се исте ствари немају где сметити.

Одборник г. Манојло Кљидис за откуп је само оних предмета који за нас Србе имају вредности.

Одборник г. Ђока Мишић је за откуп, јер је понуђач исту збирку био једном продао на страну, па је од тога одвраћен и обећано му да ће је општина откупити.

Одборник г. Раденко Драговић налази да општина није позвана да одкупљује ове старине већ о томе има да се брине држава. Није за откуп јер налази, да општина нема за то средства. Тражи да се преко ове понуде пређе на дневни ред.

Одборник г. Михаило Михаиловић је за откуп само оних предмета који су за нас од вредности.

Одборник г. Стеван Веселиновић неће да се упушта у оцену тога, да ли се је понуђач обраћао држави за откуп ове збирке или не. Можда се је понуђач обраћао држави али да му иста са оправданих разлога није могла понуду усвојити. Питање је сада, да ли општина сме да пусти да ове старине оду на страну. Слаже се са одборником г. Николићем, да општина ни по коју цену не сме то допустити. Јер ако се то допусти ми ћемо за овим старинама у своје време трчати, као што то данас чинимо за нашим старим рукописима и ми се радујемо кад можемо да улучимо прилику, да их прегледамо и из истих забележимо оно што је по нас од важности. Одлучно је за то да се ова збирка не испусти.

Одборник г. Косић Др. Ризнић са гледишта финансијског у начелу је противан куповини ове збирке. Могао би још и да се сложи са гледиштем одборника Кљидиса, кад би општина располагала довољним средствима за то али кад узме у обзир, да је општини за извођење предстојећих јој радова преко потребна свака пара онда не може да усвоји ни предлог г. Кљидиса.

Тражи, да се с тога преко ове понуде пређе на дневни ред.

Одборник г. Ђока Димитријевић имао је прилике да види на страни да све општине имају своје збирке старина. С тога је за откуп ове збирке ако општина има за то финансијске могућности.

Одборник г. Милушин Божић у начелу је за откуп ове збирке јер у страним земљама постоје чак и закони којима се забрањује изношење старина из земље. А што се тиче цене предлаже, да се из одбора избере ужи одбор, који би се са понуђачем погодио.

Одборник г. Михаило Михаиловић предлаже да се из одбора избере ужи одбор који би имао од понуђених ствари побележити оне које за нас имају вредности и споразумети се са понуђачем односно цене тих ствари.

Одборник г. Стојан Пајкић прегледао је ову збирку и мишљења је да је целокупну ваља откупити.

Одборник г. Ђорђе Соколовић је или за откуп целе збирке или да се ништа не откупљује.

Председник општине наводи да ово питање није ново за општину, оно је можда ново за поједину господу одборнике. Ви сте саслушали мишљење стручњака, који су оцењивали вредност ове збирке, то су тако уважене личности чијој се оцени мора апсолутно веровати.

Најтеже је овде питање финансијско стање општине. Али сматра да би се откупом ове збирке учинио моментално један издатак, којим општина не би отуђила ништа од своје имовине, већ би јој та збирка била једна тековина. Извесна сума готовога новца претворила би се у покретну општинску имовину готово много веће вредности.

У програму за подизање општинског дома предвиђена су и одељења за општински музеј. Музеји су установе, којима се подстиче код омладине родољубље и познавање прошлости својих предака. Све престонице имају те установе и с тога ми не смемо допустити да Београд у томе чини изузетак. Ако се ви решите да ову збирку откупите за општину, општина би само тим заменила једну своју имовину другом.

Одборник г. Тодор Михаиловић тражи да понуђач ако му се ова збирка откупи документује, да су предмети, који је састављају доиста били својина оних лица како се у понуди назначује.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Да се ова понуда усвоји и да се понуђена збирка старинског оружја слика и бронзе откупи за општину.

Да куповину са понуђачем закључи ужи одбор у који да уђу одборници г.г. Милутин Божић, Никола Спасић, Коста Др. Ризнић, Манојло Кљидис, Стеван Веселиновић и председник општине, а да се умоли и г. Михаило Валтровић, проф. Вел. Школе и чувар народног музеја, да би изволео овоме одбору давати потребна објашњења па кад овај одбор погодбу закључи, онда да се о томе извести одбор ради одобрења потребног кредита за исплату.

XIX

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда; извештај одборског повереништва за оцену штете нанесене имању Уроша Благојевића нивелисањем Војводе Миленка улице; молба грађана палидулског краја, да се уведе још једно место кметовског помоћника за палидулски крај за извиђање потрице; саопштење извешћа грађ. одељења по предмету просечања нове улице између такоске и скопљанске улице; предлог грађев. одељења за регулисање личанске улице, молба задруге жељезничког особља за ослобо-

Ђење трошарине на дрва; молба Стевана Ђ. Луковића, почасног ђенерала, због регулације и извешће управе водовода по предлогу исте, да се индустријски заводи ван варошког рејона споје са водоводом за случај пожара, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

Грађанству вароши Београда

Пошто наступају зимски дани, када код појединаца, који имају неисправну инсталацију водовода, наступа замржавање а услед тога и прскање цеви — те се тиме штети и сопственик и Управа водовода — то се препоручује сваком да своју инсталацију снабде са зимском славином, како му се никад не би могла вода у чесми смрзнути Управа оставља за ово сопственицима времена до 15 новембра, да инсталације у ред доведу, а тада ће бити ревизија и где се нађе инсталација неисправна Управа ће обуставити воду, док се инсталација не доведе у ред.

Од Суда Општине Београдске 25 октобра 1901 год., АБр. 9661, Београд.

О Б Ј А В А

На дан 17. Новембра тек. год. од 2 до 5 сати после подне, држаће се у канцеларији економног одељења суда општинског јавна усмена лицитација за пренос угља и осталих водоводних потреба на Беле воде.

Кауција се полаже при лицитацији у 500 динара у готовом новцу или у срп. држав. хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског свакога радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране суда општине београдске 27. Октобра 1901 год., АБр. 10012, у Београду.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске, на основу решења одбора општинског од 18. септембра тек. год., АБр. 8417, на дан 30. октобра т. г. пред или у кафани званој „Код бандиста,“ у Скадарској улици, продаваће путем јавне усмене лицитације празан плац регулационог фонда који постоји на углу Симине и Скадарске улице, који граничи и мери и то:

Са јужне стране Скадарском улицом 12·40 м., са западне стране Симином улицом 46·10 м. са источне стране до имања г-ђе Јелене Протићке 49·15 м. и са северне стране до имања г-ђе Јелене Протићке 6·00 м. Површина овога плаца износи 425·80 м., Четири стотине двадесет и пет квадратних метара и осамдесет квадратних дециметара.

Продаја ће почети у 8 часова пре подне а трајаће до 5 часова после подне.

Кауција се полаже пре почетка лицитације у 500 динара у готовом новцу или у срп. држав. хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране суда општине београдске, 29. септембра 1901. год., АБр. 8417, у Београду.

О Г Л А С

На дан 19. Новембра тек. год. пре подне од 9—12 часова држаће се у грађевинском одељењу општине београдске јавна усмена лицитација за израду нове зграде за дезинфекцију на западном Врачару.

Предрачунска је цена дин. 15.890·09, а кауција 1.800 дин.

Позивају се предузимачи да дођу и лицитирају.

Накнадне понуде после лицитације неће се примати.

Из грађев. одељења општине београдске, 12 октобра 1901 год. ГБр. 2661.

О Г Л А С

На дан 24. Новембра тек. год. пре подне од 9—12 сати држаће се у Грађевинском одељењу општине београдске офертална лицитација за израду проширења филтара на Белим Водама.

Предрачунска је цена 18.402·86 динара, а кауција 2800 динара.

Накнадне понуде неће се примати.

Из Грађев. одељења општине београдске, 12. октобра 1901 г. ГБр. 2694.

ОБЗНАНА

Члан 1. правила за јавне забаве у општини београдској која су прописана од суда општине београдске 1. августа 1893 г. АБр. 4344 и од надзорне власти одобрена гласи: „Свако лице или удружење, које жели давати у општини београдској какву год било забаву, дужно је пријавити се Управи вароши Београда и од ње добити допуст за ову. У овом допусту назначиће се, да се је молилац обвезао, да ће се према овим правилима владати и њима прописану таксу уредно општини плаћати“ а чл. 9. истих првила гласи:

„Ако који од сопственика или закупца локала где се дају јавне забаве допусти да у његовом локалу какво лице даје представе и друго томе подобно, а не увери се, да је дотично лице поред допуста добивеног од Управе вароши Београда и општини таксу платило, биће одговоран општини за неплаћену таксу а поред тога и кажњен по § 326. крив. закона.“

Суд општине београдске приметио је, да се поједини сопственици и закупци локала, где се дају јавне забаве не придржавају ових прописа правила већ да допуштају, да у њиховом локалим поједина лица дају представе и друго томе подобно, као и да допуштају свирачима да у њиховим локалим свирају не уверавајући

се предходно да је дотично лице поред допуста добивеног од Управе вароши Београда и општини платило прописну таксу, па с тога овим наређује:

Да се сви сопственици или закупци локала где се дају јавне забаве најстрожије придржавају ових прописа поменутих правила ако не желе искусити последице прописа поменутих правила.

Од суда општине београдске 24 августа 1901 г. АБр. 7904 Београд.

О Б Ј А В А

Суд ово-општински извештен је да многи овд. мајстори — инсталатори водоводни — не придржавају се прописних правила и услова на које су подписани сви они, који имају права на те радове.

Осим овога има их и таквих мајстора, који немају права нити дозволе од Управе водовода да могу радити инсталације водоводне.

Па како су у многим овдашњим зградама врло хрђаво и неправилно направљене или оправљене инсталације водоводне, услед чега се зими замрзне вода у истима или при јачој топлоти брзо се вода загрева, или вода безкорисно отиде у земљу због покварене инсталације, а то све бива на штету сопственика зграда, и на штету водовода, то суд општ. београдске даје на знање овдаш. грађанству, да нико и никакве радове ни једном мајстору за направу или оправу водоводних инсталација не издаје без предходног знања и одобрења Управе водовода, нити да исплаћује извршене радове, док исте Управа водовода не прегледа и не одобри.

За пријаве, одобрења и прегледе ма каквих радова на водоводној инсталацији Управа водовода не наплаћује никакве таксе.

Од суда општине београдске, 19. септембра 1901 год., АБр. 8716, у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

Гроб за децу до десет година дин. 6 и дин одржаће свега дин. 7.—

Гроб за одрасле д. 10 и 2 за одржаће свега д. 12.—
Мала зидана гробница дин. 550 и 10 дин. одржаће, свега дин. 560.—

Велика зидана гробница III реда дин. 983·52 и 15 дин. одржаће, свега дин. 998·52.

Велика зидана гробница II реда дин. 1084·32 и 15 дин. одржаће, свега дин. 1099·32.

Велика зидана гробница I реда дин. 2000 и 15 дин. одржаће, свега дин. 2015.—

Ова такса плаћа се за гробове мале и велике за 10 година, а за гробнице за 50 година, такса одржања плаћа се сваке године. Ко за пет година узастопце ову таксу не плати губи право на гроб, па био прост гроб или гробница Положена такса пропада у корист касе гробља, а гроб или гробница припада општини.

Такса одржања плаћа се потпуно, ма се гроб или гробница, у које било доба године, узео у службеност.

II. Пажњење помјара и нужника:

а) Од кубног метра — — — — — 6.— д.
б) Од акова — — — — — 0.30 д.